

Helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad

Utskriftsdato: 03/AUG/2004

Revisjonsdato: 13/MAR/2004

Utgave 1.2

I henhold til 91/155/EEC

1 - Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Handelsnavn	Propan
Produktnr.	536172
Leverandør	Sigma-Aldrich Norway AS Tevlingveien 23 1081 Oslo Norge
Telefon	47 23 17 60 00
Faks	47 23 17 60 10
Nødtelefon	Giftinformasjonssentralen 22 59 13 00

2 - Opplysninger om kjemisk sammensetning

Handelsnavn	CAS nr.	EC nr.	Annex I Indeksnr.
PROPANE	74-98-6	200-827-9	601-003-00-5
Formel	C3H8		
Molekylvekt	44.1 AMU		
Synonymer	Dimethylmethane * Liquefied petroleum gas * LPG * Propane (ACGIH:OSHA) * n-Propane * Propyl hydride * R 290		

3 - Viktigste faremomenter

VIKTIGSTE FAREMOMENTER FOR HELSE OG MILJØ.
Ekstremt brannfarlig.

4 - Førstehjelpstiltak

INNÅNDING

Ved innånding, flytt straks den eksponerte til frisk luft. Ved åndedrettsstans, gi kunstig åndedrett. Ved pustevansker, gi oksygen.

HUDKONTAKT

Ved hudkontakt, vask straks huden med såpe og store mengder vann.

ØYEKONTAKT

Dersom stoffet kommer i øynene, skyll straks og lenge med store mengder vann. Sørg for tilstrekkelig skylling av øynene ved at øyelokkene løftes.

SVELGING

Ved svelging, skyll munnen med vann forutsatt at den tilskadekomne ikke er bevisstløs. Kontakt lege.

5 - Tiltak ved brannslukning

BRANNSLUKNINGSMIDLER

Egnet: Bruk vannsprøyte eller tåkedyse for å holde beholderen avkjølt. Fjern beholderen fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

SPESIELLE FARER

Spesielle faremomenter: Ekstremt brannfarlig. Damper kan drive langt til tennkilde og gi tilbakeslag. Ved brann dannes giftig røyk.

Eksplosjonsfarer: Kan danne eksplosive blandinger med luft. Damper kan drive langt til tennkilde og gi tilbakeslag. Beholderen kan eksplodere ved oppvarming.

SPESIELT VERNEUTSTYR FOR BRANNSLUKNINGSPERSONALE

Bruk luftforsynt ånedrettsvern og verneklær for å unngå kontakt med hud og øyne.

SPESIFIKKE METODER FOR BRANNBEKJEMPELSE

Brennende gass skal ikke slukkes dersom vannstrømmen ikke kan stenges av øyeblikkelig. Bruk vannsprøyte eller tåkedyse for å holde beholderen avkjølt. Flytt beholderen fra brannstedet hvis det er mulig uten risiko.

6 - Tiltak ved utilsiktet utslipp

PERSONLIGE FORHOLDSREGLER VED LEKKASJE ELLER SØL

Evakuer området og hold personer vekk fra vindretningen. Slå av alle antenningskilder. Slå av lekkasjen hvis det er mulig uten risiko.

PERSONLIGE VERNETILTAK.

Bruk luftforsynt ånedrettsvern, gummistøvler og solide gummihansker.

OPPRENSKNINGSMETODER

Ventiler og vask området etter at produktet er samlet opp.

7 - Håndtering og oppbevaring

HÅNDTERING

Forholdsregler for sikker håndtering: Unngå innånding av gass. Unngå søl på klær, hud- og øyekontakt. Unngå langvarig eller gjentatt eksponering.

OPPBEVARING

Forholdsregler ved lagring: Hold beholderen tett lukket. Unngå kontak med varme, gnister og åpen ild. Myndighetenes retningslinjer og forskrifter for oppbevaring av brannfarlige varer skal nøye følges. Brukes med utstyr godkjent for beholdere under trykk, og for kompatible konstruksjonsmaterialer. Lukk ventiler når beholderen ikke brukes eller er tom. Sørg for at beholderen er ordentlig sikret når den er i bruk eller ved oppbevaring. Beholderens temperatur må ikke overskride 52°C. Uegnet: Oppbevares adskilt fra varme og direkte sollys

SPESIELLE BETINGELSER: Innhold under trykk.

8 - Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

PROSESSFORHOLD

Advarsel: tilbakesug kan forårsake at beholderen revner. Bruk tilbakesugshindrende ventil i rørledninger.

GENERELLE HYGENISKE RUTINER

Vask tilsølt tøy før det brukes igjen. Vask grundig etter bruk.

GRENSEVERDIER

Land	Kilde	Type	Verdi
Polen		NDS	1,800 mg/m3
Polen		NDSch	-
Polen		NDSP	

GRENSEVERDIER-DANMARK

Kilde	Type	Verdi
AN	TWA	1,800 mg/m3 1,000 ppm

GRENSEVERDIER-TYSKLAND

Kilde	Type	Verdi
TRGS	AN	1,800 mg/m3 1,000 ppm

Merknader: 4

ADMINISTRATIVE NORMER - NORGE

Kilde	Type	Verdi
	AN	900 mg/m3 500 ppm

GRENSEVERDIER-SVEITS

Kilde	Type	Verdi
AN	AN	1,800 mg/m3 1,000 ppm

PERSONLIG VERNEUTSTYR

Åndedrettsvern: Bruk godkjent åndedrettsvern i ikkeventilerte områder og/eller ved eksponering over administrative normer.

Arbeidshansker: Bruk kjemikalieresistente vernehansker.

Øyevern: Kjemiske vernebriller.

9 - Fysiske og kjemiske egenskaper

Fysikalsk tilstand	Form/konsistens: Sammentrykket gass	
Egenskaper	Verdi	Ved temperatur eller trykk
pH	Ikke tilgjengelig	
Kokepunkt (intervall)	-42.1 °C	760 mmHg
Smeltepunkt (intervall)	-188 °C	
Flammepunkt	-104 °C	Metode: Lukket kopp
Brennbarhet	Ikke tilgjengelig	
Selvantennelsestemperatur	450 °C	
Oksiderende egenskaper	Ikke tilgjengelig	
Eksplorative egenskaper	Ikke tilgjengelig	
Ekspljosjonsgrenser	Nedre: 2.1 % Øvre: 9.5 %	
Damptrykk	6399.2 mmHg	21.1 °C
Tetthet (g/m3)	1.55 g/cm3	
Fordelingskoeffisient log Kow	Ikke tilgjengelig	
Viskositet	Ikke tilgjengelig	
Damptetthet	1.5 g/l	
Mettet dampkonsentrasjon	Ikke tilgjengelig	
Fordampningshastighet	Ikke tilgjengelig	

Bulktetthet	Ikke tilgjengelig
Dekomponeringstemperatu r	Ikke tilgjengelig
Innhold av løsningsmiddel	Ikke tilgjengelig
Vanninnhold	Ikke tilgjengelig
Overflatespenning	Ikke tilgjengelig
Ledningsevne	Ikke tilgjengelig
Diverse data	Ikke tilgjengelig
Løselighet	Ikke tilgjengelig

10 - Stabilitet og reaktivitet

STABILITET

Reaksjoner som bør unngås: Oppvarming av bariumperoksid med propangass under omgivelsens trykk, resulterte i en kraftig eksoterm reaksjon. Reagerer eksplosivt med klordioksid.
Materialer som bør unngås: Sterke oksidasjonsmidler.

FARLIGE NEDBRYTNINGSPRODUKTER

Farlige nedbrytningsprodukter: Karbonmonoksid, karbondioksid.

11 - Opplysninger om helsefare

RTECS-NR.: TX2275000

SYMPTOMER PÅ EKSPONERING

Innånding av propan i konsentrasjoner som er nok for å utestenge en tilstrekkelig mengde oksygen til lungene, kan forårsake svimmelhet, søvnighet og til slutt bevisstløshet. Det har en narkotisk virkning og virker som en undertrykker på sentralnervesystemet.

OPPTAKSVEI

Hudkontakt: Kan irritere huden.
Hudabsorpsjon: Kan være farlig ved hudkontakt.
Øyekontakt: Kan irritere øynene.
Innånding: Kan være farlig ved innånding. Kan irritere slimhinner og øvre luftveier. Kan raskt forårsake kvelning.
Svelging: Kan være farlig ved svelging.

12 - Opplysninger om miljøfare

Ingen data tilgjengelig.

13 - Fjerning av kjemikalieavfall

AVFALLSHÅNDTERING

Kontakt en godkjent behandlings- eller mottaksstasjon for farlig avfall for destruksjon av dette materialet. Overhold alle statlige, kommunale og lokale miljøbestemmelser.

HÅNDTERING AV FORURENSET BEHOLDER.

Forsiktighet: engangsbeholder. Må ikke brukes igjen. Tom beholder kan inneholde farlige rester. Følg riktige teknikker for fjerning av avfallet.

14 - Opplysninger om transport

RID/ADR

UN nr.: 1950
Klasse: 2
Proper Shipping Name (int. nasj.): Aerosols

IMDG

UN nr.: 1978
Klasse: 2.1
Proper Shipping Name (int. nasj.): Propane
Forurensar vanmiljøet: Nei
Forurensar sterkt vanmiljøet: Nei

IATA

UN nr.: 1978
Klasse: 2.1
Proper Shipping Name (int. nasj.): Propane
Innånding forpakkingsgruppe I: Nei

15 - Opplysninger om lover og forskrifter

KLASSIFISERING OG MERKING I HENHOLD TIL EU-DIREKTIVER

ANNEX I INDEKSNR.: 601-003-00-5
FAREMOMENTER: F+
Ektremt brannfarlig
RISIKOSETNINGER: 12
Ekstremt brannfarlig.
SIKKERHETSSETNINGER: 9 16
Oppbevares på et godt ventilert sted. Holdes vekk fra
antennelseskilder - Røyking forbudt.

SPESIFIKK INFORMASJON FOR ET LAND

Tyskland

WGK: Ikke skadelig for vanmiljøet.

SVEITS

SVEITSISK GIFTKLASSE: FREI

16 - Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

GARANTI

Informasjonen over antas å være korrekt, men inkluderer ikke nødvendigvis all informasjon om stoffet og skal derfor bare brukes som veiledning. Sigma-Aldrich Inc. skal ikke bli holdt ansvarlig for noen som helst skade som følge av håndtering eller kontakt med produktet over. Se baksiden på fakturaen eller pakkseddelen for ytterligere betingelser for salg. Copyright 2004 Sigma-Aldrich Co. Det er kun tillatt å lage ubegrenset papirkopier til internt bruk.

ANVENDELSE/REFERANSER

Kun til forskning og analyse. Ikke til medisinsk bruk, husholdning eller annet bruk. Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier, Statens forurensningstilsyn, Direktoratet for arbeidstilsynet, Direktoratet for brann og eksplosjonsvern, Oljedirektoratet, Produktregisteret.